

Motion till riksdagen 2016/17:3172

av **Jonas Jacobsson Gjörtler m.fl. (M)**

Skogspolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att stärka äganderätten inom skogspolitiken och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast se över reglerna i artskyddsförordningen, så att beslut om skogsavverkningar kan fattas på ett tillämpbart, effektivt och rättssäkert sätt, och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om avsättningar av skyddsvärd skog och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om skogens viktiga roll för klimatomställningen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Skogen är en av Sveriges viktigaste naturtillgångar och skogsnäringen är en viktig del av svensk ekonomi. Den svenska skogens betydelse för vårt land kan inte nog understrykas. Skogen ger jobb och skatteintäkter och är väsentlig för vår handel med andra länder. Trots att bara en procent av världens skogar växer i Sverige står svensk skogsindustri för 10 procent av den globala produktionen av virke, massa och papper. Skogsindustrin står för 55 000 jobb i Sverige och tillsammans med underleverantörer 175 000 jobb. Samtidigt är skogen en av våra viktigaste tillgångar för omställningen mot ett fossiloberoende samhälle. Utöver att vara en viktig naturresurs är skogen av stort värde för den biologiska mångfalden, friluftsliv, jakt och turism – med andra ord en tillgång som bidrar till de mervärden som gör vårt land rikt.

Skogsbrukets grundförutsättningar

Ägarfrågor

Äganderätten

Grundläggande för all skogsproduktion är äganderätten. Äganderätten är en mänsklig rättighet, som skyddas av både regeringsformen och Europakonventionen. Tack vare vår starka äganderätt, rätten att bruka den mark man äger och principen om frihet under ansvar, har de svenska skogsbrukarna goda möjligheter att driva och utveckla sin verksamhet. Vi moderater vill att de svenska skogsbrukarna fortsatt ska stå starka i den internationella konkurrensen och därför är det viktigt att värna äganderätten.

Tyvärr har dock äganderättens omfattning och innebörd blivit föremål för diskussion under senare tid. Under sommaren 2016 ifrågasatte den av regeringen utsedda utredaren för skogsvårdslagen huruvida den privata äganderätten till skogsmark är motiverad. Uttalandet i sig var en del av ett resonemang och utredaren avsåg förhoppningsvis inte att äganderätten ska inskränkas. Moderaterna anser att den senaste tidens utveckling gör att det finns anledning att påminna om de stora insatser som Sveriges över 300 000 skogsägare gör för att vi ska ha ett fungerande skogsbruk, en levande landsbygd och en god miljö.

Det finns också exempel där allemansrätten har använts som förevändning för verksamheter som knappast kan anses falla inom ramarna för vad allemansrätten är ämnad för. Bland annat har stora grupper bärplockare slagit läger och i stor skala plockat bär på annans mark. I andra fall har organisationer gjort oönskade inventeringar på annans mark i syfte att sätta stopp för skogsavverkningar. Det finns även exempel där aktörer i turistbranschen använder andras mark i kommersiellt syfte. En stor risk med sådant beteende är att tilltron till allemansrätten undermineras och att markägare vidtar åtgärder för att försvåra det rörliga friluftslivet. Allemansrätten är för viktig för att tillåtas lakas ur. Vi anser därför att det finns skäl att stärka äganderätten.

Artskyddet

Frågan om artskyddet och dess innebörd för skogsbruket har varit aktuell under de senaste åren. I ett antal uppmärksammade fall har skogsägare fått avslag på sina respektive ansökningar om avverkning till länsstyrelsen. Den grundläggande orsaken till att de anmälda avverkningarna avslogs var att artskyddsförordningen i sin nuvarande utformning inte tillåter intrång som kan påverka i förordningen ingående arter. Skogsstyrelsens och Naturvårdsverkets generaldirektörer har uppmanat regeringen att se över reglerna i artskyddsförordningen, för att beslut som baseras på den ska kunna göras på ett tillämbart, effektivt och rättssäkert sätt. Vi delar den uppfattningen och uppmanar regeringen att snarast se över reglerna i artskyddsförordningen, så att beslut om skogsavverkningar kan fattas på ett tillämbart, effektivt och rättssäkert sätt.

Nationellt skogsprogram

Vi anser att dagens skogspolitik i grunden fungerar väl. Skogsvårdslagens två jämställda mål om miljö och produktion utgör en god grund för ett hållbart brukade av skogen. Samtidigt står skogsindustrin inför en rad utmaningar. Omställningen till ett mer papperslöst samhälle tillsammans med viktiga framtidsområden som hållbar skogsskötsel, utveckling av nya biobaserade produkter och ökad export är viktiga

faktorer för skogsindustrins framtid. Alliansregeringen påbörjade därför arbetet med ett nationellt skogsprogram med utgångspunkt i de jämställda målen för miljö och produktion. Vi konstaterar att den rödgröna regeringen har valt att fortsätta arbetet med att ta fram ett nationellt skogsprogram. Vi vill understryka vikten av att det arbete som alliansregeringen påbörjade fortsätter i samma anda. Skogsprogrammets inriktning bör vara att det ska omfatta ekonomiska, sociala och miljömässiga värden och syfta till att skogen och dess värdekedja ytterligare bidrar till utvecklingen mot ett hållbart samhälle och en växande biobaserad samhällsekonomi. Det ska ta ett brett och samlat grepp och syfta till att med det hållbara brukandet som grund skapa fler jobb med skogen som bas.

EU har ingen gemensam skogspolitik. Ansvaret för skogspolitiken ligger istället hos de enskilda medlemsstaterna. När Sverige, Finland och Österrike gick med i EU 1995 fördubblades unionens samlade skogsareal, vilket föranledde inrättandet av en gemensam skogsbruksstrategi som antogs av EU 1998. Strategin var tänkt att fungera som ett ramverk för skogsrelaterade åtgärder på EU-nivå och strävade efter bättre samordning av politikområden när det gäller frågor som rör skog och skogsbruk. Skogsbruksstrategin betonade skogarnas multifunktionella roll för samhällets utveckling och vikten av hållbart skogsbruk. För närvarande pågår inom EU ett arbete med att ta fram en ny skogsstrategi som ska möta framtidens utmaningar bättre. Det är positivt att ett redskap för att samordna EU-politik för att ta tillvara skogens bidrag till ett hållbart samhälle och dess potential för jobb och tillväxt tas fram. Dock måste ett sådant tydligt avgränsas för att undvika att EU får inflytande över detaljer i den svenska skogspolitiken. Svenska förutsättningar för skogen är inte desamma som på andra platser i EU. Redan idag påverkas svensk skogspolitik av en lång rad direktiv och förordningar som påverkar skogsbruket, till exempel timmerförordningen. En stor risk med för stort inflytande från EU i den svenska skogspolitiken är att onödiga administrativa och byråkratiska hinder tillkommer. Regeringen måste därför fortsatt slå vakt om och värna vår rätt att i Sverige fatta beslut för en av våra viktigaste naturresurser.

Alliansregeringen drev ett ambitiöst arbete för att förenkla reglerna för skogsbruket och skogsindustrin. Bland annat slogs de olika skogsmyndigheterna samman till Skogsstyrelsen, SMÖR-redovisningen avskaffades och giltighetstiden för avverkningsanmälningar förlängdes – regelförenklingar som minskar den administrativa bördan. Vi anser att det förenklingsarbetet måste fortsätta och yrkar tillsammans med de andra allianspartierna på detta i vår gemensamma motion Utveckling och tillväxt i hela landet.

Avsättningar av skyddsvärd skog

Det är viktigt att uppfylla de svenska åtagandena om att skydda skog som är värdefull för den biologiska mångfalden. Den svenska skogspolitiken är utformad enligt principen frihet under ansvar och skogsägarna tar ett stort ansvar för att frivilligt göra avsättningar av skyddsvärd skog. Vi anser att det är ett system som bör värnas. Samtidigt finns vissa problem med att juridiska gråzoner uppstår, till exempel i samband med att nyckelbiotoper pekas ut. Frivilligheten i att upprätthålla dessa kan diskuteras och för vissa skogsägare kan det medföra problem i skogsbruket. Det är olyckligt och bör undvikas.

När frivilliga avsättningar inte räcker till, kan naturvårdsavtal, biotopskydd eller naturreservat upprättas. Det är viktigt att upprättande av naturvårdsavtal, biotopskydd

och naturreservat föregås av god dialog med markägare, att goda förvaltningsplaner upprättas och att syftet med avsättningen långsiktigt följs upp. Vi ser dessvärre att det finns en tendens att avsättningar av skogsmark, i vilka ägarbyten sker, leder till att syftet med avsättningen inte fullföljs. Risken med det är att skyddsvärd skog blir misskött och dessutom kan utgöra en riskfaktor avseende tillväxt av skadeinsekter med mera, som riskerar att påverka omkringliggande skog negativt. Vi anser därför att formellt skydd av skog bör göras med tydliga mål för hur de avsatta områdenas naturvärden ska bevaras och utvecklas. De avsatta områdenas förvaltningsplaner ska fullföljas.

Skogsbrukets roll för klimatomställningen

Skogen har en central roll i den gröna omställningen och är en av nycklarna för att bryta vårt fossilberoende. Skogsråvara kan användas i produkter som substituerar till exempel plast och andra energikrävande material och för att ersätta fossila drivmedel.

Skogsmarken i sig binder kol. För att få bästa resultat för klimatets skull behöver skogen brukas. Därför är det viktigt att det nationella skogsprogram som nu tar form på allvar bejakar möjligheterna att minska klimatpåverkan genom insatser för att höja produktionen och öka uttaget av biomassa. Att skapa förutsättningar för ökad tillväxt och ökad produktion i de svenska skogarna ökar också potentialen för substitution av fossila produkter. Skogsprodukter för byggindustrin både i Sverige och i andra länder bidrar också till att minska klimatpåverkan från andra, mer energikrävande byggmaterial, varför ökad export av trä också kan bidra till minskad klimatpåverkan. Skogen har stor potential att bidra till minskad klimatpåverkan. Vi anser att den potentialen ska tas tillvara.

Jonas Jacobsson Gjörtler (M)

Åsa Coenraads (M)

Jesper Skalberg Karlsson (M)

Lars-Arne Staxäng (M)

Sten Bergheden (M)

Gunilla Nordgren (M)

Roland Gustbée (M)

Cecilie Tenfjord-Toftby (M)